Vrijdag 6 October 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4327

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Tankslag bij Ubach.

Geallieerden op 5 km van Tilburg.

Rion in Hellas genomen.

Nieuw bombardement op Balikpapan.

EEN OPROEP VAN RADIO LONDEN.

Het Duitse volk kon in uitzendingen van de Londense radio de waarschuwing horen om niet mee te werken met de plannen van de nazies om een guerilla-krijg te voeren tegen de bezettende Geallieerde legers. „Alle vijandige activiteiten in bezet Duitsland zullen op meedogenloze wijze onderdrukt worden", zeide de Britse radio tot Duitsland. „En elke poging om een guerillastrijd te voeren kan slechts leiden tot verdere vernielingen in Duitsland." (Londen, (AP) 5.10).

DE STRIJD AAN HET EUROPESE WESTFRONT.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier:

„De Geallieerde troepen hebben de Nederlandse grens ten Noorden van Antwerpen overschreden in de omgeving van Putte. Wij bleven voortgang maken ten Noorden van Baarle Nassau en Poppel. Winsten welke werden geboekt langs de weg van Hilvarenbeek hebben ons binnen 5 kilometer van Tilburg gebracht.

Een hardnekkige Duitse tegenstand uit sterktepunten belemmert onze stijdkrachten in het gebied van Overloon. Twee vijandelijke tegenaanvallen ten Zuid-Westen van de stad werden geteld. Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers alsook een kleine strijdmacht van middelzware bommenwerpers, opereerden in nauwe samenwerking met onze grondstrijdkrachten in Nederland. Zij vielen vijandelijke troepen en sterktepunten aan en vernielden een aantal locomotieven, snoorwegwagons en schuiten in Nederland en Duitsland.

Volgens rapporten die tot nu toe ontvangen werden zijn 6 vijandelijke vliegtuigen in de lucht vernield. Ten Noorden van Aken zijn onze strijdkrachten gevorderd tot ongeveer anderhalve kilometer ten Oosten van Herbach tegen een krachtig verzet. Nabij Ubach hebben wij voortgang gemaakt tegen een hevig artillerie- en luchtafweervuur en onze troepen hebben Beggendorf bereikt op 2½ kilometer ten Oosten ervan.

Ten Zuiden van Aken duurt de patrouille-activiteit voort langs het front en een belangrijk vijandelijk kanonvuur kwam neer in en rondom Monschau. Onze troepen die in het Fort Driant vechten, zijn door den vijand onderworpen aan mortier- en kanonvuur.

Gevechten zijn in voortgang nabij Sivry ten Noorden van Nancy waar en vroegere vijan-
Nancy waar een vroegere vijangen. Als steun voor onze troepen nabij Nancy vielen gevechtsbommenwerpers troepen en versterkte gebouwen aan. Andere gevechtsbommenwerpers troffen het spoorwegstation te Sarrenborg, vernielden een aantal motorvoertuigen in hetzelfde gebied en bestookten schuiten en kanaal installaties aan het Marine-Rijn kanaal ten Oosten van Nancy.

Zware bommenwerpers hebben in zeer grote sterkte en krachtig geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen de rangeerterreinen te Keulen en Rheine en de installaties van de Duitse luchtmacht te Handorf, Lippstadt, Paderborn en Munster Loddenheide aangevallen.

Escorterende gevechtsvliegtuigen vernielden 15 vijandelijke vliegtuigen op de grond en 1 in de lucht en beschoten locomotieven en goederenwagons.

13 Bommenwerpers en 5 gevechtsvliegtuigen worden vermist.

Wilhelmshaven werd aangevallen door een grote strijdmacht van zware bommenwerpers met dekking van gevechtsvliegtuigen. Een bommenwerper wordt vermist.

19.000 Burgers werden ontruimd uit Duinkerken onder een wapenstilstand welke met dit doel gesloten werd." (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 6.10).

NOORDAMERIKANEN DIEPER IN DUITSLAND.

door

DON WHITEHEAD.

Generaal Courtney Hodges zond zijn tanks dieper in Duitsland, terwijl het voetvolk streed tegen den hecht ingegraven vijand, die verwoed vocht om te beletten, dat zijn gehele Westwal ten Noorden van Aken zou instorten onder deze machtige Noordamerikaanse aanval.

Op de vierde dag van de aanval door het Noordamerikaanse 1e leger nam de strijd nog in bitterheid toe. Nooit hebben de Duitsers zoveel kanonnen opgehoopt in een sector als aan dit front, teneinde deze nieuwe opmars naar het Oosten tot staan te brengen.

De kanonnen donderden voortdurend en de Duitsers maken een hoop puin van hun eigen stad Ubach. Tanks, kanonnen, voetsoldaten en voorraden stromen door de opening in de Siegfriedlinie om een grotere druk te oefenen op den vijand, die wanhopig tracht om alle mogelijke reserves aan te voeren teneinde de opmars tegen te houden. De vijandelijke troepen worden gehaald uit kazematten ten Noorden en Zuiden van de bres en geworpen in de slag, welke ten Noorden, Oosten en Zuiden van Ubach woedt. Hevige verliezen lijdt de vijand in talloze kleine tegenaanvallen. In de afgelopen nacht gaf het Noordamerikaanse geschut den Duitsers drie „serenades" van een verschrikkelijke sterkte. Alle kanonnen — van 75 mm tot de grote van 240 mm — werden gericht op één gebied.

Toen Majoor Dwight McReynolds zijn mannen voorwaarts leidde ten Zuiden van Ubach om een hoogte vlak ten Oosten van Herbach te bestormen, meldde hij per radio aan de commandopost: „Er zijn zoveel dode Duitsers op de weg dat het gaan moeilijk is".

Luitenant Kolonel Samuel McDowell had McReynolds opgeroepen om te vragen wat de opmars belemmerde en McReynolds zeide prompt: „Niets dan de dode Duitsers op de weg. Ik zal beginnen te vorderen zodra ik ze uit de weg geruimd heb".

De hardnekkigste gevechten woedden rondom een heuvel ten Oosten van Herbach — een heuvel welke uitzicht biedt op de stad en de toegangswegen door de Siegfried-linie van Rimberg uit beheerst. Doch McReynolds' mannen stormden de heuvel op en verpletterden drie kazematten. De witte vlag wapperde van een vierde (Palenberg, Duitsland, (AP) 5.10).

DE STRIJD LAAIT FELLER OP.

door

HOWARD COWAN.

Noordamerikaanse tanks snelden zig-zag door een hagel van fluitende Duitse kogels en veroverden Bergendorf waardoor zij het gat in Duitslands Westwal verdiepten tot een punt binnen 2½ kilometer van de uitmuntende wegen naar het Ruhrgebied. Een opmars van 2 kilometer werd van het front gemeld door AP's Hal Boyle in het zwaarste vijandelijk gordijn van staal en scherven dat de veteranen van Hedges tot nu toe zagen.

Bij het invallen van de nacht zaten de Noordamerikanen 5 kilometer binnen Duitsland en binnen zicht van de verkeersweg No. 57, welke over een afstand van 35 kilometer in Noord-Oosten loopt naar München-Gladbach. Men naderde ook verkeersweg No. 56 welke Zuid-Oost loopt naar Aldenhoven, een wegenkruispunt. De berichten van het front zeide, dat een reusachtig tankgevecht zich ontwikkelde.

Als laatste redmiddel zonden de Duitsers burgers uit Bergendorf om de Noordamerikanen te smeken het dorp te sparen „omdat er geen militaire installaties zijn". De Duitsers hadden er evenwel hun tanks vergaard teneinde de Noordamerikanen in een hinderlaag te doen lopen.

Er is nog geen vooruitzicht van verbetering in het weer zodat de Geallieerden hun doeltreffende superioriteit in de lucht niet kunnen gebruiken. Enkele Duitse vliegtuigen vlogen evenwel blindelings door de laaghangende wolken in een wanhopige poging de Noordamerikaanse pantserstrijdkrachten te stuiten. De Duitse tanks waren bij drie tegenaanvallen ten Oosten van Ubach reeds afgeslagen.

Van groter strategisch belang was misschien nog de versnelde opmars der Canadese troepen om een beschermende ring te werpen rondom Antwerpen — het enige grote scheepvaartcentrum dat intact veroverd werd door de Geallieerden.

De Duitsers snelden weg van de Noordelijke rand van de stad en de Canadezen vorderden reeds Noordwaarts tot de Nederlandse grens bij Putte. Over een afstand van 13 kilometer is de vijand teruggeslagen van Antwerpen tot Lillo, ten Noord-Westen ervan. Door de andere vorderingen aan Montgomery's front waren practisch de laatste Duitsers uit België verdreven.

De Geallieerde linies liepen Donderdagavond ten Oosten van Lillo door Capellen (België) tot Baarle-Nassau in Nederland en verder tot een punt ten Noorden van Hilvarenbeek waardoor de troepen op 5 kilometer ten Zuid-Oosten van Tilburg kwamen. Van hier uit strekte de linie zich uit in een wijde boog rondom 's Hertogenbosch en Oostwaarts van Nuland tot Nijmegen.

De Britten hebben nog een geringe greep op de Zuidelijke oever van de Noder-Rijn ten Westen van Arnhem, doch midden daarvan hebben de Duitsers nog een troepenmacht, aldus werd in het Hoofdkwartier gemeld. De wapenstilstand bij Duinkerken werd vier uren verlengd zodat de vijandelijkheden weer zouden aanvangen op Vrijdagmorgen om 10 uur (Geallieerd Hoofdkwartier,

DUITSERS MOETEN DE RIEM STRAKKER TREKKEN.

Ook minder kunsthoning.

De voedselrantsoenen der belegerde Duitsers zijn weer wat verminderd door Goebbels, Algemeen Gemachtigde van het Reich voor de algehele mobilisatie.

Behalve de vermindering in de rantsoenen van brood en suiker, welke de vorige week bekendgemaakt werden en met 16 October aanstaande zullen ingaan, heeft Goebbels besloten tot een vermindering van drie ons in het wekelijks rantsoen van ersatz-koffie, voorts een vermindering in het rantsoen van jam en kunsthoning voor kinderen en de opheffing van het rantsoen van kookolie.

In zijn wekelijks artikel in het tijdschrift „Das Reich" beweerde Goebbels, dat als gevolg van de uitkamming der niet noodzakelijke industrieën en diensten door hem verschillende divisies aan het leger geleverd konden worden en „meer arbeiders dan ooit onze wapenindustrie op het ogenblik kan opnemen".

Wederom deed Goebbels een beroep op de Duitsers om „het Geallieerde doel van een snelle overwinning" te verijdelen. Hij drong er voorts bij de Duitsers op aan „zo lang te vechten als er adem in ons is". (Londen, (AP) 5.10).

RION IN HELLAS VEROVERD.

Noland Norgaard seint uit Rome:

Britse invasietroepen in Hellas, die aanvallen langs de Noordkust van de Peloponnesus uit het veroverde Patras, hebben de versterkte havenstad Rion overweldigd, welke de smalle ingang naar de Golf van Corinthe beschermt. Dit werd door het Geallieerde Hoofdkwartier bekendgemaakt.

Vijandelijke veiligheids-bataljons gaven zich op enkele andere punten in Hellas over, zeide het communiqué. Alleen te Patras werden 1500 gevangenen genomen. Ogenblikkelijk na de inneming van Rion — 11 kilometer verder de kust op van Patras — omsingelden de Britten vijandelijkustkanonnen en veroverden zij er drie. De Duitsers poogden Noordwaarts over de Golf van Corinthe te vluchten in een groot aantal kleine vaartuigen.

De officiële verklaring zeide, dat goede resultaten werden geboekt bij de beschieting daarvan. Duitse kanonnen te Andirrion tegenover Rion op de Noordelijke kust van de Golf, bleven gisteren stil. (Rome, (AP) 6.10).

Het nieuws van vandaag

Er woedt thans een felle tankslag ten Oosten van Ubach waar het Noordamerikaanse 1e leger een gat sloeg in de Siegfried-linie. Het plaatsje Beggendorf is veroverd, doch de nazies geven de tegenstand niet op en laten zelfs reserves aanrukken aan dit front. Het vijandelijk geschut is actief, maar de Noordamerikaanse kanonnen doen niet onder en zaaien dood en verderf onder de Duitse gelederen. Een officier kon ergens niet vooruitkomen, omdat er zoveel dode Duitsers lagen.

Nu de strijd op Duits grondgebied is aangeland, vechten de Duitsers verwoed en ontzien zij zich niet hun eigen steden en dorpen stuk te schieten om de opmars der Geallieerden te belemmeren. In de Noordoostelijke hoek van Frankrijk doen zij ook krachtige tegenaanvallen en de troepen van Patton, die het fort Driant bij Metz bestormden, werden onder een hevig mortier- en kanonvuur onderworpen.

Bij Duinkerken zijn 19.000 burgers ontruimd tijdens de wapenstilstand, welke hedenmorgen om 10 uur zou aflopen. Verder ten Noorden hebben de Canadezen de Belgisch — Nederlandse grens overgestoken bij Putten. Ten Noorden van Baarle-Nassau en Hilvarenbeek werd de opmars voortgezet en gisteravond bevonden de troepen zich reeds binnen 5 kilometer van Tilburg. De uitbreiding van de Britse wig naar het Oosten ondervindt veel tegenstand in het gebied van Overloon en ook ten Zuiden van Arnhem wijkt de vijand slechts na felle tegenstand.

Geallieerde vliegtuigen bieden goed steun aan de grondstrijdkrachten, doch de luchtmacht valt ook hevig vijandelijke rangeerterreinen, fabrieken en luchtbases in Duitsland aan.

De Britten in Hellas hebben in hun opmars langs de Noordkust van de Peloponnesus de stad Rion veroverd. Bij Patras gaven 1500 Duitsers zich over en nog meer nazies werden gevat tijdens de opmars. In Italië hebben de Geallieerden Loiano op de weg naar Bologna veroverd, doch de strijd in de Balkan trekt nog steeds de meeste aandacht. De Russen en Joegoslaven veroverden Pancevo op 14 kilometer van Beograd en volgens onbevestigde berichten zou men zelfs reeds in de buitenwijken van de Joegoslavische hoofdstad vechten. Maarschalk Tito zou volgens de radio van Parijs intussen een bezoek hebben gebracht aan Maarschalk Stalin te Moskou.

In de Stille Oceaan werd de oliebasis Balikpapan op Borneo wederom hevig gebombardeerd door Geallieerde Liberators en de Noordamerikaanse marine meldt nog de vernieling van 11 Japanse schepen door de duikboten.

RUSSISCHE AANVALLEN.

Het Russisch communiqué maakt de verovering van Pancevo bekend op 14 kilometer van de Joegoslavische hoofdstad. Het bulletin zeide, dat de Joegoslavische Partijgenoten steun boden. Nog 50 andere plaatsen werden veroverd.

In het gebied van Petrovgrad werden 7 vijandelijke vliegtuigen buit gemaakt.

De Duitse commentator Von Hammer zeide, dat 12 tot 14 Russische divisies — meer dan 150.000 man — geworpen zijn in een aanval langs een breed front ten Westen van Siauliai in Littauen. Waarschijnlijk is dit een poging om Riga in te sluiten. Ook maakte de Duitse radio bekend, dat het Rode leger begonnen is met de invasie van Saare, het grootste van de vier Estlandse eilanden, die de ingang van de Golf van Riga bewaken. De Russen veroverden vroeger reeds de eilanden Vormi, Mushu en Ristma (Londen, (AP) 5.10).

GENERAAL DUTRA ONTVANGT DE PERS.

Generaal Dutra, de Braziliaanse Minister van Oorlog, zeide te Rome op een persconferentie, dat de Braziliaanse troepen aan het Italiaanse front „te gelegener tijd" versterkt zullen worden. De Minister voorspelde, dat het vijfde leger „binnenkort meester van de Povlakte" zal zijn.

Over zijn audiëntie bij den Paus zeide Dutra: „Als Katholiek was het voor mij een grote voldoening door den Paus ontvangen te worden. Zijne Heiligheid kent Brazilië en stelt zeer veel belang in aangelegenheden betreffende Brazilië en zijn regering". Dutra hoopte vóór zijn terugkeer nog een bezoek aan Engeland te kunnen brengen. Zo mogelijk zal hij ook nog een bezoek brengen aan het Franse krijgstoneel (Rome, (AP) 5.10).

VLIEGENDE BOMMEN.

De Duitsers hebben hun aanvallen met vliegende bommen op Zuid-Engeland Donderdagavond hernieuwd na een rustperiode van enkele dagen. (Londen, (AP) 5.10).

COLOMBIAANSE BISSCHOPPEN TEGEN HET COMMUNISME.

De Katholieke Bisschoppen van Cali en Popayan in Colombia hebben in een gezamenlijke herderlijke brief critiek geleverd op de communisten.

„Indien de vijanden van Christus de huiselijke tempel schenden en de eigendomsrechten aanvallen weten de Katholieken, dat zij gebruik moeten maken van verdedigingsmiddelen, welke de natuurwet, hun in handen gegeven heeft en dat in zulke uiterste gevallen alle wetten toestaan dat geweld met geweld wordt tegengegaan", aldus de verklaring. Men verbood aan Katholieke arbeiders om zich aan te sluiten bij vakbonden „welke het communisme aanhangen" (Bogota, (AP) 5.10).

EEN KRIJGSRAAD VOOR PETAIN.

In Parijs werd bekendgemaakt, dat op 11 September jl. een formeel onderzoek begonnen is in de zaak Pétain. Hij wordt evenals de 59 leden van zijn opeenvolgende cabinetten beschuldigd van verraad en samenwerking met den vijand.

Gezien de hoge rang van Pétain is een speciale krijgsraad samengesteld onder presidium van Generaal Charles Mast, waarin nog zes generaals zitting zullen hebben. Het voorlopig onderzoek

PETAIN.
Een speciale krijgsraad voor zijn hoge rang.

werd begonnen in opdracht van Generaal Pierre J. Koenig, Militair Gouverneur van Parijs. Volgens de laatste berichten is het grootste deel van de 59 leden en oudleden van Pétains cabinet nog niet gevat. Pétain en een kleine groep medewerkers bevinden zich in Duitsland voor zover bekend. De radio van Berlijn zeide, dat de Maarschalk dient als hoofd van de „wettige Franse regering" onder Duits beschermheerschap. (Londen, (AP) 5.10)

50.000 POLEN GEDOOD?

Ongeveer 50.000 Polen werden gedood in de slag van Warszawa, aldus deelde een Duitse berichtengaarder aan het front mede, volgens het Zweedse Telegraafbureau. Hun lijken werden gevonden in de puinhopen van de hoofdstad, welke zo ernstig beschadigd is, dat practisch geen enkel gebouw bewoonbaar is. De rest van de burgers wordt uit de stad ontruimd omdat er geen voedsel meer te krijgen is (Stockholm, (AP) 5.10).

BOR IS GEVANGEN.

De gevangenneming van Generaal Tadeusz Komorowski (Bor), den nieuwbenoemden Opperbevelhebber der Poolse strijdkrachten, werd toegegeven door uitgeweken Poolse regering in Londen. De regering zeide, dat Komorowski gevangen werd in de slag van Warszawa. De zegsman merkte nog op, dat de bewering van het Nationale Bevrijdingscomité onder Russisch beschermheerschap, volgens welke de Generaal zich uit de hoofdstad verwijderde na opdracht gegeven te hebben tot de opstand, hierdoor „gelogenstraft" is (Londen, (AP) 5.10).

„IZVESTIA" EN DE POLEN.

„Izvestia" leidde de aanval van de Sovjet-pers op de Polen in Londen met de beschuldiging, dat „President Wladyslaw Raczkiewicz en zijn reactionnaire kliek thans krokodillentranen schreien om de vele slachtoffers bij de opstand in Warszawa, doch dat zij voor deze tragedie aansprakelijk zijn".

„Generaal Bor heeft het dappere volk van Warszawa op wrede en vuige wijze gedupeerd", zeide het blad (Moskou, (AP) 5.10).

„IZVESTIA" EN DE TURKEN.

„Izvestia" deed een felle aanval op de Turkse nieuwsbladen wegens „uitlokking", aangezien zij de Geallieerde landingen in de Balkan zouden hebben uitgelegd als een poging om het Rode leger te blokkeren eerder dan om de Duitsers te verdrijven. Reeds een maand lang schrijven de bladen in Moskou felle stukken tegen de Turkse pers: eerst werd zij ervan beschuldigd pro-Duitse connecties te hebben en later werd zij aangevallen omdat zij critiek leverde op de Russische wapenstilstandsvoorwaarden aan de verslagen satellieten van de as (Moskou, (AP) 5.10).

MEJUFFROUW MICHAILOVITSJ.

Tass zeide in een bericht uit Genève, dat de dochter van Michailovitsj zich als vrijwilligster heeft opgegeven bij het leger van Tito (Moskou, (AP) 5.10).

BOMBARDEMENTEN IN DE OOST.

Zware Geallieerde bommenwerpers hebben vliegvelden en de basis voor watervliegtuigen op het eiland Ambon bestookt met 110 ton springstoffen. Nog 9 Japanse vrachtschepen werden tot zinken gebracht of beschadigd bij luchtaanvallen op de scheepvaart in de wateren rondom de Philippijnen, Ambon en Ceram. (Geallieerd Hoofdkwartier in Nieuw Guinea, (AP) 5.10).

NIEUW BOMBARDEMENT OP BALIKPAPAN.

Spencer Davis seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Nieuw Guinea:

Generaal Douglas MacArthur maakte bekend, dat een tweede gevoelige klap is toegebracht aan de grote vijandelijk bron van vliegtuigbenzine en smeerolie te Balikpapan in een aanval, welke Dinsdag werd uitgevoerd door Liberator bommenwerpers.

7 Daarvan gingen verloren in verwoede luchtgevechten met 40 vijandelijke jagers. Op zijn minst 19 en misschien 24 vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten tijdens dit gevecht dat meer dan een uur duurde boven de basis op Borneo, terwijl 40 ton springstoffen en opslagtanks. Een zegsman zeide, dat de felle tegenstand in de lucht plus het intensieve afweervuur duidelijk te kennen gaven van hoe groot belang de vijand het behoud der installaties acht, die 15% van de gasoline en olie leveren welke door Japans oorlogsmachine verbruikt worden. Het verlies van 7 Liberators was het grootste aantal voor een enkele aanval dat ooit bekendgemaakt werd door dit Hoofdkwartier. (Geallieerd Hoofdkwartier in Nieuw Guinea, (AP) 6.10).

Ik heb U lief, O mijn Zeeland

door

J. VIJVERBERG.

Afgelegen en moeilijk bereikbaar liggen de zes eilanden van Zeeland — ook Curaçao heeft er zes — en het stukje vasteland dat Zeeuws-Vlaanderen heet en waarheen men als men de povere ponten niet wil nemen, met een auto niet anders dan door de tunnel van Antwerpen kan komen. Feitelijk zijn het niet eens alle meer eilanden. Zuid-Beveland zit vast aan Brabant en Walcheren zit vast aan Zuid-Beveland door een brede dam door het Sloe. Ook het kleine St. Philipsland is allang geen eiland meer. Groot zijn de Zeeuwse eilanden niet. Walcheren is ongeveer de helft van Curaçao en zelfs het grootste eiland, Zuid-Beveland is met zijn 380 km.² nog aanzienlijk kleiner dan ons doesji Corsow met 430 km.² Op den duur zal er wel geen eiland meer overblijven, want de huidige eilanden zijn aaneen gegroeide kleinere eilanden geweest. Veel ervan ligt beneden de zeespiegel en het aardige is, dat veel land gewonnen is door vroegere koosters. Het zijn feitelijk de kloosters geweest, die de materiële grondslag voor Zeelands bestaan hebben gelegd.

Later zijn de kloosters en de katholieken verdwenen, zodat er thans op heel Schouwen-Duiveland maar één katholieke kerk is en op Noord-Beveland en Sint Philipsland geen enkele. Alleen het 'sint' herinnert nog aan de herkomst en tot voor kort deed dit de schone Abdij te Middelburg, die in de Meidagen van 1940 door Franse kanonnen vernield is.

In Zeeland leeft men van de landbouw, die er welig tiert want nergens is de kleigrond zo vet en smijig als in Zeeland. Toch vindt men er ook veeteelt. En dan is er natuurlijk de visserij. De oesters en mosselen zijn beroemd.

In Zeeuws-Vlaanderen heeft men wat industrie. De suikerbietenteelt is de laatste jaren van weinig betekenis meer. Ook het toerisme levert veel op. Domburg, Zoutelande en andere plaatsjes zijn overal bekend. Zo is het met Veere, het plaatsje waar telkens in de grote oorlogen om onze vrijheid — met Spanje en Frankrijk — de verzetbeweging is ontstaan. Het volgende artikel, overgenomen uit de bundel „Holland, zoo ben je", geeft een indruk van de provincie, die thans zo telkens de aandacht vraag. — Redactie.

„Grijs is uw hemel en stormig
[uw strand,
Naakt zijn uw duinen en effen
[uw velden:
U schiep Natuur met een stief-
[moedershand,
En toch heb ik innig u lief, o
[mijn land!"

Moeten, afgescheiden van de vraag, of de dichter Potgieter wel ooit Zeeland zag, deze regelen den rechtgeaarden Zeeuw, die zijn land kent onder alle omstandigheden, niet meer treffen dan welken anderen Nederlander ook? Plaatst niet zijn fantasie den dichter, tot die ontboezeming geïnspireerd, op een der hoge duintoppen van de Zeeuwse kust, als de barre noordwester zijn striemende vlagen voor zich uit jaagt of een stille, grijze motregen het landschap in doodse somberheid hult?

Zeker zal bij een dergelijke gesteldheid ook elders de aanblik verre van verheffend zijn, maar in het Zeeuwse landschap is de stiefmoedershand dan al zeer sterk te zien. Zal niet de bewoner van het diluviaal Nederland, aan warmer sfeer gewoon, bij de aanschouwing van de troosteloze naaktheid ider vlakke, glimmende kleilanden, het naargeestige van de verlaten zelfkant der eilanden, waar de zwarte golven in wolken van schuim uiteenspatten op de zeeweringen van bazalt, zich onbehagelijk gaan gevoelen en zijn eenzaamheid ontlopen, om ver vandaar, in vriendelijker oord op zijn verhaal te komen? Inderdaad, ook den rasechten Zeeuw zal dit gevoel kunnen bekruipen, maar hij reageert er rustiger op, hij kent het van kindsbeen af, is er mede vertrouwd. En hij weet: achter de wolken schijnt de zon. De stormen bedaren, gouden zonlicht verdrijft de nevelen, fris groen ontspruit aan alle kanten, Flora strooit met kwistige hand haar kleurenpracht, de duizenden vogels keren weer en zetten door hun luide kreten en dartel wiekenspel aan alles glans en luister bij.

En innig en diepgevoeld zegt het landskind het den dichter na:

En toch heb ik innig U lief, o mijn land!

De Zeeuw bemint zijn land, zoals ieder zijn land bemint en hij vindt het mooi, zoals het is. Wel vindt hij er niet de golvende bodem, met bossen en varens, klaterende beekjes hei en dennen, bezongen door de dichters van alle tijden. Vlak als een balvloer is zijn land, enkele plekjes opgaand hakhout gelden velerwegen voor de uitgestrekte coniferencomplexen van ons dilivium, geen molenrad kleppert in stromend nat. Maar Zeeland heeft een eigen schoonheid, iets ongemeens, aparts, dat men elders niet zo vindt. En bovenal, het Zeeuwse landschap biedt een rijke afwisseling. Het aantrekkelijke, het schone, laat zich zo moeilijk beschrijven, definiëren. De opbouwende factoren toch zouden op zichzelf niet zo heel veel zeggen. Maar de verscheidenheid en de groepering zijn het, die het stemmingsrijke, harmonische geheel vormen, dat den vreemdeling de bekentenis ontlokt: „een mooi land, ik kan het niet zo zeggen waarom, maar mooi is het."

Wat hem boeit is zo veel en zo velerlei.

Hier weidt het oog over welige akkers met wuivend, goudgeel koren, waartussendoor op een afstand de landwegen te volgen zijn in de brede kruinen van statige olmen of de grijsgroene pluimen der knotwilgen, die wonderen van levenstaaiheid, zo eigen aan het lage polderland. Of een mooie, met iepen en populieren bezette binnendijk houdt een wijle het oog geboeid. Dan, plots, liggen uitgestrekte, groene weiden voor hem, met zwartbont vee, terwijl de lage boerenbehuizingen, verscholen onder wilg en vlier de eenvormigheid breken. Een nieuwe bekoring geeft het golvende duinlandschap met zijn schitterende vergezichten, de duindorpjes, knusjes gelegerd aan zijn voet. Westwaarts de blauwe zee met schepen, dichtbij en veraf, en het strand, dat immer aantrekt. Een schitterend panorama ontrolt zich voor zijn blik, als hij de zeedijk volgt: hier het rustige, kleurrijke landschap, vol afwisseling, dáár het beweeglijke element met zijn vissersscheepjes, deinend op de baren, de wazige kustlijn van het zustereiland in het verschiet, waar de silhouetten blauwen van kerken en torens en molens.

Hoe rijk en verscheiden ook, zeker is het niet alleen het landschap in engere zin, dat den toerist herwaarts lokt. Zeeland is nog niet verciliviseerd; over zijn landouwen ligt nog de rustige sfeer van zijn verleden, de echt landelijke rust, niet, vooralsnog, overschaterd door het mondaine gedoe van het moderne toerisme. En ook bij-omstandigheden zullen een rol spelen: zeden en gewoonten der bewoners, oude gebruiken en klederdrachten.

Zuid-Beveland met zijn reputatie van een lusthof te zijn, dankt zijn vermaardheid vooral niet alleen aan zijn landelijke schoonheid, zijn welige landouwen, zijn fraaie beboomde dijken, zijn boomgaarden, die in de bloeitijd met hun rijke bloesempracht één lust voor de ogen zijn.

De ouderwetse klederdrachten van mannen en vrouwen, vooral de fleurige hoofdtooi der laatsten, de aangeboren zin der bewoners voor lijn en kleur, zich uitende in de versiering van woningen en schuren, tot boerenkarren en paardentuig toe, al deze factoren zijn met het grote harmonische geheel, dat den landzaat hecht aan de geboortegrond en den vreemdeling trekt.

De weg door Zuid-Beveland leidt naar Walcheren, de tuin van Zeeland, zoals het wel heet. Dit epitheton zegt genoeg. Welige akkers al weer, smalle wegeltjes er tussen door, met heggen of hakhout op de bermen, hoog geboomte met fraaie buitenplaatsen aan de duinrand, last not least de duinen zelf en het strand — Oranjezon, Domburg — het is alles een weelde voor het oog.

Als heengesprenkeld r ondom zijn grijze hoofdstad liggen de dorpen en dorpjes, deels verloren in het lommer van hoog geboomte, andere onbeschut, de propere huisjes tegen het duin aangegroept, als waren ze neergezet als stukken uit een speelgoeddoos: Zoutelande.

Ook hier als in Zuid-Beveland, werken overlevering en traditie mede tot het bekoorlijke van het geheel.

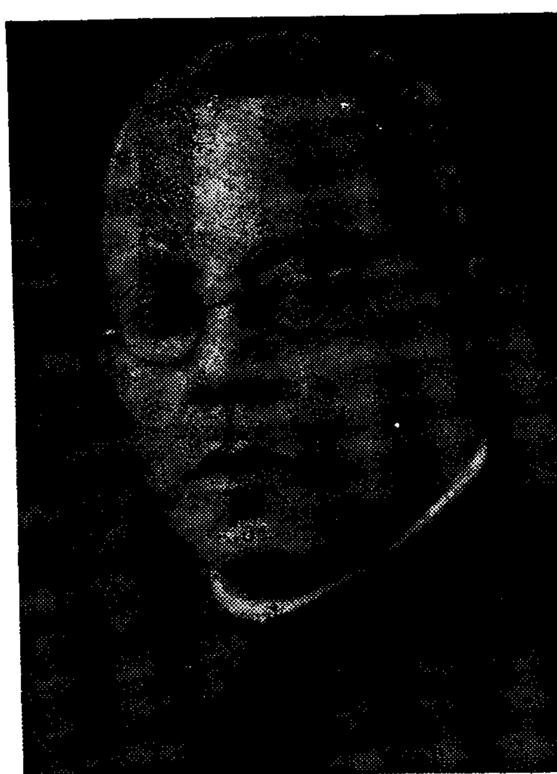
Schouwen, hoe lang onopgemerkt gebleven in zijn isolement. Maar eenmaal ontdekt, groeit het aantal vacantiegasten ieder jaar. Men vindt Schouwen mooi, pluist niet uit, waarom, maar men vindt het mooi, gevoelt er zich thuis, komt er gaarne terug. Hier trekt voornamelijk het landschap en de landelijke rust. De bewoners zijn meer „geavanceerd" dan die van Beveland en Walcheren, oude gebruiken verdwijnen meer en meer; arm en rijk kleedt zich meer naar de laatste Parijse mode. De bijomstandigheden: oude gebruiken, klederdrachten verdwijnen, maar het landschap blijft, behoudt zijn bekoring, zijn rijke verscheidenheid van indrukken. Rijkbeladen velden, binnendijken met iepen beplant, uitgestrekte weilanden met grazend vee, wisselen elkaar af, terwijl in het Westen het panorama van de Schelde lokt, de duinstreek en het Noordzeestrand, waar de vacantietoerist zich nestelt, om uit de frisse zeelucht en het frisse zeewater nieuwe krachten te putten voor de komende arbeid.

Tot slot noemen wij de vogels. Schouwen is in de eerste plaats een vogeleiland. Elk milieu heeft zijn eigen karakteristieke soorten en vormen. In bos en struweel huizen de kleine zangers, lijsters, duiven, eksters e.a. in het weide gebied ontmoeten wij de moerasvogels, w.o. gelukkig nog in voldoende getale de zwartbonte kluut, met zijn opgewipte snavel, slachtoffer der cultuur, gedoemd te verdwijnen, waar de mens het de levensvoorwaarden door irrigatie van de bodem ontneemt.

In de duinen stoffert de zilvermeeuw in smetteloos wit de zandige kopjes en drijft rustig, onbewogen, hoog boven toppen en ravijnen, kalm voortglijdende schaduwen werpend op het blinkend zand. De wulp doet zijn weemoedige jodel horen, terwijl tegen de flauwe hellingen de kleine strandpluivier voortijlt, balletjes dons, voortgeblazen door de wind.

En waar, in de loop der eeuwen, de waterwolf zijn tanden het diepst in Schouwens flank heeft gezet, daar — in de inlagen op de enkele eilandjes — bereikt het vogelleven zijn hoogtepunt. Daar broeden duizenden meeuwen en sterns, zwartgekapte en zwartgekopte vogels, „mannetje aan mannetje" op de gevlekte eieren. Zij zijn de trots van Schouwen, geven aan het eiland een vermaardheid, die telkenjare tal van natuurliefhebbers uit alle oorden van ons land herwaarts lokt.

VENEZUELA EERT PRIESTER SCHONEWOLF.

In een brief d.d. 27 September jl. heeft de Venezolaanse Minister van Onderwijs den Zeer Eerwaarden Heer John Schonewolf medegedeeld, dat het den President van Venezuela behaagd heeft hem de „Medalla de Honor de la Instrucción Pública" toe te kennen wegens de diensten door hem bewezen aan het onderwijs in genoemd land.

De medaille zal op nader vast te stellen datum op plechtige wijze worden uitgereikt in het „Instituto Cientifico" te Valencia.

CORRESPONDENTIE MET NEDERLAND.

De Postdirecteur schrijft ons:

Enige tijd terug werd vanwege de posterijen in het maandelijks postpraatje door de radio bekendgemaakt, dat, teneinde de vele aanvragers tegemoet te komen en naar aanleiding van de gunstige berichten omtrent de bevrijding van het Moederland, brieven voor Nederland zullen worden aangenomen en naar Londen opgezonden, echter zonder enige garantie van de zijde der posterijen alhier omdat er nog geen officieel bericht daaromtrent was ontvangen. Dit bericht werd door enkele plaatselijke bladen overgenomen en van de geboden gelegenheid werd dan ook door velen gebruik gemaakt.

Helaas moet thans worden medegedeeld, dat van officiële zijde het bericht ontvangen is, dat verzending van brieven naar Nederland vooralsnog niet mogelijk is en dat dergelijke brieven voorlopig niet meer kunnen worden aangenomen.

De reeds geposte brieven zijn bereids naar Engeland doorgezonden. Zij zullen hoogstwaarschijnlijk weer teruggezonden worden in welk geval zij aan afzenders zullen worden teruggegeven.

Het laat zich aanzien, dat bij de heropening van de postverbinding met Nederland deze in het begin beperkt zal zijn tot de verzending van briefkaarten over zuiver persoonlijke aangelegenheden. In het verkeer met Frankrijk is deze wijze van correspondentie reeds toegestaan.

In ieder geval kan men er zeker van zijn, dat zodra de mogelijkheid zal zijn geschapen voor postverbinding met Nederland, zulks zo spoedig mogelijk via de plaatselijke bladen, alsook via de Curom bekend gemaakt zal worden.

ONZE VRIJWILLIGSTERS.

De leden van het Curaçaose en Surinaamse Vrouwen Vrijwilligers Hulp Corps werden, zoals wij reeds meldden, Woensdag door Prinses Juliana in de residentie van Koningin Wilhelmina ontvangen. De leden van het Corps verklaarden, dat de Prinses belangstellend vroeg naar de reis en de dienst. Nadat verversingen waren gebruikt, kwam de Koningin binnen en sprak met de meisjes, die zeer onder de indruk waren van de belangstelling, die zowel de Koningin als de Prinses betoonden.

De leden zijn nu druk aan het oefenen in een kamp ergens in de Midlands, waar zij zich gevoegd hebben bij andere leden, die reeds gedurende langere tijd in dienst zijn. Zij hopen allen spoedig naar bevrijd Nederland te kunnen vertrekken (Aneta).

K.L.M.-FEEST.

De K.L.M. viert op 7 October haar 25-jarig bestaan. Daar onder de huidige omstandigheden geen feest gevierd kan worden, zal de K.L.M. alleen de gebeurtenis in stilt herdenken. Gedurende een kwart eeuw heeft de K.L.M. steeds onder dezelfde naam zonder onderbreken geopereerd. Dit is zeker een enig feit in de geschiedenis van de burgerlijke luchtvaart (Aneta).

KRAYENHOFF EN CURAÇAO.

Baron Krayenhoff de ontwerper van de nieuwe Hollandse waterlinie heeft ook relatie met Curaçao.

In oorlogstijd is er belangstelling voor militaire geschiedenis. Zie maar eens hoe de Noordamerikanen tot in hun tijdschriften voor de jeugd: Washington Lafayette en Patton naast elkaar plaatsen.

Krayenhoff inspecteur-generaal van de Nederlandse fortificatiën heeft ook Curaçao eens bekeken en er plannen voor gemaakt.

Zie hier wat een vakman er van vertelt. Kapitein G. van Lennep Coster schrijft er het volgende over als hij Curaçao weer eens aandoet in 1837.

„Daar er zeventien jaar verlopen waren, sedert ik het laatst Curaçao bezocht, kon ik mij met reden voorstellen, daar vrij wat veranderd te vinden. Intussen waren die veranderingen in de stad zelve niet zeer merkbaar, maar zo veel te meer aan de vestingwerken. Wat men sedert 1824 hier, volgens de plannen van den generaal Krayenhoff, tot het in goede staat van verdediging brengen der haven heeft gedaan, is werkelijk van belang.

Het kleine Water- of Riffort was gesloopt, en vervangen door een groot fort insgelijk het Riffort genaamd, welks batterijen verscheidene voeten boven de oppervlakte der zee verheven zijn, en dat in het geheel een ontzagwekkend voorkomen heeft. Aan de Oostzijde van het fort Amsterdam verder langs de zeekust en aan de ingang van de haven waren insgelijks nieuwe batterijen, uit klipsteen samengesteld gebouwd. Die kustbatterij heeft hare richting lang het strand en wordt bijna door de zee, die over de dicht onder de wal liggend klipp slaat, bespoeld, het muurwerk is verscheiden voeten boven de oppervlakte der zee verheven. De batterij strekt zich uit tot voorbij de oostelijke wallen der stad, waardoor thans de kazernen der troepen en de verdere woningen van het oude buitenfort binnen de batterij besloten worden.

Zo dit werk geheel voltooid ware geworden zou een vleugel daarvan zich aan de wallen der stad aangesloten hebben. Ook behoorde tot het ontwerp het graven ener brede gracht, die het Waaigat met de zee zou hebben verbonden.

Door het graven der gracht zou het fort en de stad op een eiland zijn komen te liggen en de gemeenschap met Pietermaai door middel van een ophaalbrug hebben blijven bestaan, doch men is zo ver niet gekomen, daar de werkzaamheden gestaakt zijn, toen de batterij langs de zeekant gereed was, zodat een aanzienlijk aantal stenen voor de vleugel aangebracht waren, en men met het graven van de gracht zo ver gevorderd was, dat zij reeds enige voeten diepte had. Gedurende mijn verblijf op Curaçao bestond de dam die aan de zeezijde de gracht afsluit nog. De gezaghebber liet toen de straks vermelde stenen wegruimen, en van dezelve een borstwering langs de gracht maken, waardoor het geheel een goed voorkomen kreeg.

De nieuwe vestingwerken bevatten bomvrije kazernen en bergplaatsen.

De nodige aanstalten zijn gemaakt, om de ingang der haven in tijd van oorlog door een zware ketting te kunnen afsluiten.

Wanneer het geschut op al deze vestingwerken geplaatst behoorlijk bediend wordt geloof ik niet, dat vijandelijke schepen zich in de nabijheid dezer haven zouden wagen, zij zouden tenminste gevaar lopen zware schade te bekomen. Iemand, die deze grote werken voor het eerst aanschouwde ligt te denken welk belangrijk punt is toch deze haven en hoe uitgestrekt moet de handel en de welvaart van dit eiland niet zijn, dat er zoveel voorzorg voor deszelfs verdediging gedragen wordt en men voor het behoud der rijkdommen van de ingezetenen en de bescherming van hunne schepen zoveel heeft geofferd".

Militair gesproken is Curaçao dus niet verwaarloosd in de dagen van weleer.

BUITENLAND

DE GROTE MOGENDHEDEN NA DE OORLOG.

Een gewenste samenwerking tot behoud van de vrede.

Van Pretoria uit heeft Generaal Smuts een radio-rede uitgesproken naar aanleiding van de Woodrow Wilson-prijs, die hem is verleend geworden.

In deze rede heeft de Zuidafrikaanse staatsman zijn standpunt verduidelijkt in verband met de waarborgen voor een werkelijke vrede.

Hij kwam er voor uit, dat de vier grote mogendheden, Groot Britannië, de Verenigde Staten, Rusland en China elkaar moeten verstaan, opdat er aldus een uitvoerende organisatie zou tot stand komen, die de vrede werkelijk waarborgen kan.

Hij legde er de nadruk op, dat er een tijdperk zal zijn van groei en evolutie gedurende hetwelk het volstrekt nodig is, dat de grote mogendheden elkaar verstaan.

Werkelijkheid en ideaal.

Generaal Smuts heeft in zijn rede geenszins het ideaal verloochend dat de Volkenbond deed ontstaan, maar hij liet uitkomen dat het geboden is van meer werkelijkheidszin blijk te geven.

De Volkenbond had geen macht te zijner beschikking om de vrede te handhaven. Het komt er op aan de toestanden grondiger in te zien. Voor afzijdigheid en onzijdigheid op internationaal gebied is er geen plaats meer, maar, indien samenwerking onder alle vredelievende naties nodig is, dan betekent zulks geenszins dat er afbreuk zou dienen gedaan aan de souvereiniteit van de verschillende landen, aan hun taal, hun cultuur, hun politieke en bestuurlijke instellingen.

Alwie beseft wat de grote landen in de volkengemeenschap vertegenwoordigen, zal Generaal Smuts dankbaar zijn voor deze duidelijke en kernachtige taal.

PAUS ZEGT STEUN TOE.

Zijne Heiligheid Paus Pius XII heeft Zijn „volle steun" toegezegd aan de Noordamerikaanse organisatie om de nood in Italië te lenigen. De Secretaris van den President Stephen Early zeide, dat Zijne Heiligheid een boodschap van instemming heeft gezonden aan Myron Taylor, Roosevelts persoonlijken vertegenwoordiger bij het Vaticaan (Washington, (AP) 5.10).

Anke Noordenhout

P.P.C.

6 Oct. '44.

GETROUWD

EDNA DE WINDT

EN

GEORGE DE HAAN

Curaçao, 5 October 1944.

ONS KONINKRIJK

WALCHEREN VOOR EEN-VIERDE ONDER WATER.

Luchtverkenningen hebben vastgesteld, dat 65 vierkante kilometer — bijna één-vierde — van het eiland Walcheren onder water gelopen is als gevolg van de breuk in de zeedijk bij Westkapelle (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 5.10).

DE GEALLIEERDE OPMARS IN NEDERLAND.

Aneta meldt uit het Geallieerde Hoofdkwartier:

De Geallieerden hebben een flinke vooruitgang gemaakt in de richting van de Duitse troepenconcentraties op drie punten. De Canadezen, die van Antwerpen uit geleidelijk naar het Noorden optrekken, hebben den vijand uit versterkte stellingen verdreven en bereiken Kapelle en Stabroek. Hierdoor zijn de Geallieerden tot 15 km. van het belangrijke punt Woensdrecht gevorderd.

Ongeveer twee kilometer boven Woensdrecht is de kruisweg, die de Zeeuwse eilanden Walcheren en Zuid-Beveland verbindt met het vasteland. Indien Woensdrecht veroverd wordt, zijn de Duitsers op deze eilanden afgesneden. Zolang de Duitsers de eilanden in hun bezit hebben en gebruik kunnen maken van hun zwaar geschut is de haven van Antwerpen waardeloos voor de Geallieerden.

De grond in het gebied ten Noorden van Antwerpen, waar nu gevochten wordt, is erg vochtig en de vooruitgang wordt hierdoor tegengehouden; van de andere kant blijkt de vijand niet meer ordelijk terug te trekken. Van het bruggenhoofd over het Kanaal van Antwerpen naar Turnhout rukken de Geallieerden nu op naar Tilburg. Zij naderen deze stad uit twee richtingen en op een punt zijn zij slechts 7,5 km. van Tilburg verwijderd. Ten Noord-Oosten van Poppel zijn de Britten Hilvarenbeek binnengedrongen.

De vooruitgang bij Overloon wordt belemmerd door de moerassen, waarin de vijand zich verscholen houdt. Geallieerde jagers en bommenwerpers hebben vijandelijke communicatie-middelen en spoorwegcentra onder vuur genomen, vooral Deventer.

DE STRIJD IN NEDERLAND.

Aneta meldt uit het Hoofdkwartier:

Hevige gevechten hebben zich ontwikkeld in het gebied bij Arnhem, waar Geallieerde troepen ongeveer anderhalve kilometer meer naar het Noorden vorderden. De vooruitgang werd gesteund door de luchtmacht. Andere ernstige bedreigingen van de Duitse linies ontwikkelen zich ten Noorden van Antwerpen, waar de Geallieerden hun stellingen bij Cappelen en Stabroek hebben versterkt. Zij hebben de grens bij Putten bereikt en de Oostelijke oever van de Schelde is in dit gebied geheel van Duitsers gezuiverd.

De Geallieerden, die voorbij Poppel getrokken zijn, dringen verder op naar Tilburg.

De Polen hebben Woensdag terrein verloren bij Baarle-Nassau, maar dit is weer heroverd, terwijl de vijandelijke wig in het gebied van Turnhout werd opgeruimd. Op de Oostelijke flank hebben de Geallieerden het gebied ten Noorden van Weert gezuiverd aan het Noorder Kanaal en in de buurt van Meijel. De laatste rapporten melden, dat de overstromingen van Walcheren zich nu uitstrekken over een gebied van 50 km.² De gehele oppervlakte van Walcheren is ongeveer 190 km.² Over de toestand op het eiland zelf is niets bekend.

EEN GROTE STORM OP KOMST.

De militaire berichtgever van Aneta schrijft:

Behalve de overstroming van Walcheren hebben er geen dramatische gebeurtenissen in Nederland plaats gehad gedurende de laatste dagen. Maar de kleine gebeurtenissen vormen in hun geheel de voortekenen van een grote storm, die op til is.

De Duitsers zijn in Oostelijke richting van Antwerpen verdreven. Men schat dat de Geallieerden hier tegenover 50.000 vijanden stonden. Aan te stippen valt, dat de Duitsers uit Merksem werden verdreven, maar dat zij zich meer naar het Oosten, te Schooten, nog vastklampen.

Aan het Kanaal van Antwerpen naar Turnhout verbreden de Geallieerden nog steeds hun bruggenhoofd en hier is Poppel, 12 km. ten Zuiden van Tilburg, bevrijd. Het is slechts een kleine vooruitgang, doch de Geallieerden schijnen hier geen onnodige risico's te willen nemen.

Zij zouden ongetwijfeld sneller kunnen oprukken, omdat de Duitse legers hier bestaan uit een mengelmoes, dat in alle uithoeken bij elkaar is gezocht. Velen komen pas uit de hospitalen en allerlei eenheden zijn in dit gebied vertegenwoordigd. Dat de Geallieerden hier niet meer haast maken, schijnt wel verduidelijkt te worden door het verslag van een Duitsen oorlogscorrespondent, die schrijft, dat Generaal Model alle troepen tracht samen te brengen in het gebied van de Neder-Rijn, waar een grote aanval van de Geallieerden wordt verwacht. De toestand is hier zeer slecht geworden voor de Duitsers, die er bij hun tegenaanvallen bloedige verliezen hebben geleden. De Geallieerden verspreiden zich langs de rivieren en zijn tot het Westelijkste gedeelte van de Betuwe gekomen. Van belang is het ook, dat de Geallieerden over de Maas zijn getrokken bij Middelaar, tussen Mook en Gennep (Aneta).

POOLSE HELDEN IN ONS LAND.

De Nederlandse regering heeft de Poolse troepen vermeld voor hun medewerking bij de bevrijding van Nederland.

Het Poolse telegraaf-agentschap meldt uit Londen, dat de Nederlandse Minister van Oorlog een boodschap richtte tot den Poolsen Minister van Oorlog, Kukiel, om hulde te brengen aan de door de lucht vervoerde Poolse troepen bij Arnhem en waarin hij o.a. verklaarde:

„De Poolse troepen, die in Nederland doordrongen, vochten met ware heldenmoed; zij werden door de bevolking ontvangen met de grootste geestdrift. Namens de Nederlandse regering wens ik mijn dankbaarheid te betuigen voor wat de Poolse troepen deden, die medehielpen aan de bevrijding van Nederland".

VADERLANDERS GEVANGEN GENOMEN.

De Duitsers hebben ongeveer honderd vaderlanders in de buurt van Deurne gevangen genomen volgens Radio-Hilversum. Volgens de omroep, die de vaderlanders „terroristen" noemt, waren de mannen gewapend. Radio-Hilversum beweerde, dat de mannen in burgerkleding waren, maar rode armbanden droegen.

HET KRANTENWEZEN BEGINT WEER.

Het krantenwezen in bevrijd Nederland bloeit weer op. Reeds zijn afleveringen van vijf verschillende bladen in Londen ontvangen. Het zijn „Dagblad van Midden- en Oost-Brabant", hoofdredacteur Jef de Brouwer; „Nijmeegsch Dagblad", hoofdredacteur Lammerts van Bueren; „Eindhovensch Dagblad", hoofdredacteur Jurriaan Zoetmulder; „De Gelderlander", hoofdredacteur V. H. A. Nooteboom en „Het Parool", dat nu openlijk in Eindhoven en Maastricht verschijnt.

Het „Dagblad van Midden- en Oost-Brabant" bevat een lijst van 300 plaatselijke namen van Nederlanders, die ter dood veroordeeld werden gebracht, gemarteld of gedood tijdens luchtaanvallen sedert Mei 1941.

In alle bladen zijn artikels in het Engels opgenomen om de Geallieerde legers te bedanken voor de bevrijding, terwijl ook het nieuws in het Engels verschijnt ten gerieve van de Geallieerde soldaten.

De bladen wijzen op de noodzakelijkheid van eenheid en zelfcontrôle. Zij vragen aan de bevolking het den militairen en burgerlijken autoriteiten gemakkelijker te maken door geduld en gehoorzaamheid te betonen.

Het „Eindhovensch Dagblad" van 21 September bevat een artikel over de intrede der Noordamerikanen en schrijft hoe de Eindhovenaars den Noordamerikanen tegemoet kwamen met warm gebak; de Nederlandse meisjes omarmden de soldaten weliswaar niet, omdat zij wat verlegen zijn, maar haar gulle glimlachen straalden den Noordamerikanen tegen.

In alle kranten staan foto's van de Koningin en van leden van de Koninklijke Familie. Sommige bladen zijn — wegens schaarste — op een enkel vel papier gedrukt, andere daarentegen zien er bijna normaal uit en hebben reeds advertenties in hun kolommen opgenomen (Aneta).

ANEP BESTAAT WEER.

Het Nederlandse nieuwsagentschap: Algemeen Nederlands Persbureau is weer in functie getreden en wel met een kleine maar goed verzorgde nieuwsdienst voor de bladen in het bevrijde gedeelte van Nederland. Er werden ook regelingen getroffen met het Belgische nieuwsagentschap Belga tot het uitwisselen van nieuws. Anep heeft een bijkantoor geopend te Brussel (Aneta).

DE CULTUURKAMER GESLOTEN.

De onder toezicht van de Nazies staande Cultuurkamer, werd de 5e September gesloten, aangezien de leidende figuren de vlucht genomen, hadden bericht te de Nieuwe Rotterdamse courant, die sterk onder Nazie invloed staat.

Het laatste nummer van deze krant ademt een geheel andere toon. Het Duitse oorlogscommuniqué ontbreekt; in plaats daarvan vindt men een artikel van een correspondent uit Genève over levensmiddelen distributie, gebaseerd op het Juli bulletin van de Volkenbond.

De hoofdredacteur drukt in een artikel, de hoop uit, dat de Duitsers de kwalijk verborgen gevoelens van het Nederlandse volk niet als voowendsel zullen gebruiken tot het nemen van nog strengere maatregelen om te bewijzen dat zij nog steeds de macht in handen hebben.

Het blad gaat voort met aan te nemen dat de bezettingsautoriteiten wel niet meer zullen krbbelen over de vraag of de dagen van de Duitse heerschappij in Nederland gesteld zijn, maar dat de wapenen hierover zullen beslissen.

De schrijver vroeg aan diegenen die de nacht in handen zullen krijgen als de bezettingsautoriteiten verdwenen zijn, zich niet aan handelingen schuldig te maken die zij later nog ten zeerste zouden betreuren. Hij wijst hierbij op het zich onttrekken van de verantwoordelijkheid van verschillende vooraanstaande N.S.B.-ers, die in de laatste jaren zo dringend gevraagd hadden om zeggingschap te hebben in het toekomstig lot van hun land. Als een voorbeeld haalt hij het geval aan van de vluchtende Cultuurkamer.

BLOKZIJL AF.

Max Blokzijl, de woordvoerder van de N.S.B.-partij, is als radiospreker en als hoofd van de persafdeling van het departement van voorlichting afgezet. De bladen, onder het toezicht der Duitsers, berichten, dat vele leidende figuren de vlucht hebben genomen, toen de Geallieerden Nederland binnentrokken. De plaats van Max Blokzijl wordt nu ingenomen door Eduard Gerdes (Aneta).

UIT HET CONCENTRATIEKAMP.

Uit te Paramaribo ontvangen brieven blijkt, dat Professor Flu, Doctor Rutgers, Oud-Gouverneur van Suriname en Doctor Van Haaren, Oud-Procureur Generaal van Suriname uit de concentratiekampen zijn vrijgelaten. Nederlands Indische ambtenaren, die als gijzelaars werden aangehouden, zijn nu geïnterneerd in Ruwenberg bij St. Michiels Gestel.

FONDSEN VOOR ONZE WEDEROPBOUW.

Twee fondsen van twee onzijdige Europese landen zijn ter beschikking gesteld voor de wederopbouw van Nederland.

De twee afzonderlijke overeenkomsten — een met de Zweedse regering en een met de Bank van Zwitserland — werden te Londen gepubliceerd. Het parlement van Stockholm heeft der regering toelating gegeven om een lening ter beschikking te stellen van Nederland. Omvang en voorwaarden der lening zijn niet bekend gemaakt.

De diplomatieke berichtgever van Aneta wijst er op, dat de Zweedse bereidwilligheid toont, dat Zweden vol vertrouwen heeft in een snelle wederopbouw van Nederland.

Nederland heeft hout en cellulose nodig van Zweden. De handelsbetrekkingen tussen Nederland en Zweden zijn altijd soepel en hartelijk geweest; de beide landen hebben nooit op economisch gebied oorlog gevoerd. Betreffende de Zwitserse lening merkt de berichtgever op, dat dit geen door de regering ter beschikking gesteld crediet is, maar dat het door de Zwitserse banken verstrekt wordt. Uit Zwitserland zullen machines en electrisch gereedschap worden betrokken.

BELGIË — NEDERLAND.

Het Brusselse blad „La Libre Belgique" begroet de economische Unie tussen Nederland en België op hartelijke wijze. Het blad noemt dit een historische gebeurtenis van het grootste belang. Hoewel het blad zich rekenschap geeft van het feit, dat er nog vele moeilijkheden kunnen oprijzen, is het der overtuiging toegedaan dat de beide regeringen en de economische groeperingen van beide landen in staat zullen zijn deze moeilijkheden te overkomen.

MONETAIR ACCOORD ENGELAND — NEDERLAND.

Donderdag heeft de Britse Schatkist bekend gemaakt, dat een principiële overeenkomst is bereikt tussen de Britse en de Nederlandse regering tot een monetair accoord, zoals dat tussen België en Groot Britannië is gesloten. De biezonderheden zullen verder uitgewerkt worden.

DE „FLORES".

De Nederlandse kanonneerboot „Flores", die op actieve wijze deelnam aan de Geallieerde invallen in Italië, Sicilië en Normandië is met het oog op de spoedige terugkeer naar een bevrijde Nederlandse haven, niet langer onder het Geallieerde vlootcommando. De gezagvoerder van de „Flores" heeft het volgende telegram gezonden aan den Opperbevelhebber van de Geallieerde vloot:

„Op de vooravond van de bevrijding van ons land en onze terugkeer naar een eigen haven, verwezenlijkt door stoutmoedigheid en standvastigheid van uw groot land, moeten wij onze dankbaarheid en onze bewondering uiten voor de Britse strijdkrachten. Wij zijn zeer dankbaar voor de vriendelijkheid, die de Koninklijke Vloot ons betoonde en voor de hartelijke samenwerking."

Sir Bertray Ransay zond het volgende antwoord:

„De Koninklijke Vloot is trots op het feit te hebben gevochten met de Koninklijke Nederlandse vloot, waarvoor zij een werkelijke vriendschap voelt en een diepe eerbied koestert. Ik betreur het persoonlijk afscheid te moeten nemen van uw prachtig schip, dat onder mijn bevel diende en bij twee operaties zo'n groot succes had" (Aneta).

SOLIEDE NEDERLANDSE GRONDSLAG IN INDIË.

Zijne Excellentie Dr. Hubertus J. van Mook, Minister van Koloniën, heeft Woensdag in een persgesprek verklaard, dat hij van mening is, dat eens genoeg troepen ter beschikking, na de nederlaag van Duitsland, de oorlog tegen Japan wellicht zo lang niet zal duren.

De Indiërs wensen bevrijd te worden van de Japanners. Gedurende geheel de bezetting groeide het lijdelijk verzet in Indië en na de Japanse bezetting vooral beginnen de Indiërs zich rekenschap te geven van wat de Nederlanders gedaan hebben voor Indië.

Dit is in Nieuw Guinea gebleken. De Indiërs blijven anti-Japans. De Nederlanders hebben Indië een soliede grondslag gegeven, waarbij taal en gewoonten zorgvuldig in acht werden gehouden; geen enkele vijand kan hieraan tornen (Aneta).

DE SPOORWEGSTAKING.

De Nederlandse regering verklaarde Donderdag, dat de 18 dagen oude spoorwegstaking door bezet Nederland in sterke mate heeft bijgedragen tot de Geallieerde zaak en dat zij door moet gaan, ondanks het grote lijden, dat hierdoor over de bevolking is gebracht.

Professor Pieter Sj. Gerbrandy, die voor Radio-Oranje sprak om het Nederlandse volk deze beslissing mede te delen, zeide:

„De regering neemt de volle morele verantwoordelijkheid voor deze beslissing op zich. Zij is er van overtuigd, dat de belangen van het land niet gediend zouden zijn met het opheffen van deze spoorwegstaking."

Hij maakte bekend, dat de Duitsers via Radio-Hilversum hebben bekend gemaakt, dat zij bereid zijn Nederland van kolen te voorzien, indien de staking wordt opgeheven. Bezet Nederland is natuurlijk het slachtoffer van het feit, dat de enige Nederlandse kolenmijnen werden bevrijd door de Geallieerden.

Het Duitse aanbod werd echter onmiddellijk van de hand gewezen.

Wanneer de Duitsers iets aanbieden, dan kunnen de bevolking en de regering slechts één houding aannemen: volkomen wantrouwen en volstrekt afwijzen. Dat weet iedere Nederlander. Dat heeft de bittere ervaring geleerd. De Duitsers hebben nog nooit hun woord gehouden.

De Minister President wees er op, dat dit slechts een Duitse list kan zijn. Indien de Nederlanders op het voorstel ingaan, zouden de Duitsers de spoorwegen alleen gebruiken om het front te bevoorraden en verder het rollend materiaal van Nederland naar Duitsland voeren, teneinde hun eigen verouderd en versleten materiaal te vervangen.

Het opheffen van de staking zou volstrekt niet betekenen, dat Nederland er voordeel uit zou putten; buitendien zouden de Geallieerden dan verplicht zijn de luchtmacht het werk te laten doen dat nu door de stakers is verricht, nl. het stop zetten van het vervoer. Het bombarderen van de spoorwegen zou weer tot hetzelfde resultaat leiden; ook hierdoor zou het vervoer stil gelegd worden en dezelfde gevolgen zouden er uit voortspruiten: gebrek en niet-werkende gas- en electriciteitsfabrieken; maar buitendien zouden er vele slachtoffers vallen onder de burgerij, hoezeer ook de vliegers zouden trachten om juist te richten. Buitendien zou het gehele spoorwegsysteem van Nederland er door vernield worden; niet alleen vlak achter de frontlinies, maar door het gehele land.

De beslissing om de staking uit uit te roepen, werd genomen na lange beraadslagingen met het Hoofdkwartier, dat de nadruk legde op de dringende strategische en tactische noodzakelijkheid. Een voorstel tot staking werd ook van Nederland zelf gedaan. De gekozen datum was gesteld op de dag van de invasie uit de lucht. Indien de Duitsers op 17 September in staat waren geweest versterkingen aan te voeren per trein, hadden zij de door de lucht vervoerde troepen kunnen beletten aansluiting te vinden bij de landtroepen. De invloed van de staking heeft zich zeer snel laten gelden.

De Duitsers hebben allerlei omwegen moeten gebruiken om versterkingen aan te voeren en hieraan is het zeker toe te schrijven, dat de Waalbrug na een critiek gevecht in handen van de Geallieerden is gevallen. Wanneer men de gevolgen overweegt van de staking, dient men er wel rekening mede te houden, dat ook zonder deze staking de kolen-, gas- en electriciteitssituatie in bezet Nederland zeer slecht zou zijn, daar de Geallieerden de Limburgse kolenmijnen in hun bezit hebben.

De voedseltoestand was reeds voor die tijd door de Duitsers in een critiek stadium gebracht. Er was reeds een stagnatie ingetreden doordat de Duitsers het Nederlandse spoorwegsysteem in handen hadden genomen en gebruikten om troepen te vervoeren.

Deze toestand is nu door de staking verergerd. Het zou een teken zijn van slecht begrip en onzerzijds, indien wij er ons niet van bewust waren, welke grote moeilijkheden bezet Nederland ondervindt. De grote steden worden door hongersnood bedreigd, indien de bevrijding lang op zich laat wachten.

Na zorgvuldige overweging is de regering er evenwel van overtuigd, dat de belangen van het land in geen enkel opzicht gebaat zijn bij een opheffing van de staking. Het wachtwoord van Nederland is: Houdt stand ondanks alle moeilijkheden tot, met Gods hulp, de vijand uit het land verdreven is!

De staking heeft op de gehele wereld een diepe indruk gemaakt en de stakers en het land met een aureool van glorie omgeven, ondanks de tragedie, die er aan verbonden is.

De text van deze rede van Minister President Gerbrandy werd door een omroeper voorgelezen (Aneta).

NOG ELF.

De Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat haar duikboten in de strijd tegen Japan nog 11 vijandelijke schepen vernield hebben, waaronder 3 oorlogsschepen. Deze zijn: 1 torpedojager, 1 geleideschip, 1 moederschip voor watervliegtuigen, 6 vrachtschepen, 1 groot tankschip en 1 kabelschip.

Hiermede is het aantal Japanse schepen, dat tot zinken werd gebracht, vermoedelijk tot zinken gebracht of beschadigd door de duikboten, gestegen tot 924. 772 Hiervan werden definitief vernield (Washington, (AP) 5.10).

De betekenis van de Koningin voor ons Volk.

Ter gelegenheid van de viering van de verjaardag der Koningin, 10 September 1944 te New York, Holy Cross Academy, werd door Rector M. Mommersteeg de volgende preek gehouden:

Het „Te Deum" is de plechtigste lofzang tot de Heilige Drievuldigheid, die de Kerk kent. Het motief is oud — als de Kerk zelf: de doxologie, in verschillende vormen door de eeuwen heen uitgewerkt om de Lof te zingen van den Vader en den Zoon en den Heiligen Geest.

Deze lof hebben wij gezongen om God te danken voor het feit, dat Zijn Voorzienigheid de viering beschikte van Koningin Wilhelmina's 64e verjaardag.

Leed en kommer hebben de laatste verjaardagen gekenmerkt van onze Koningin, omdat gedurende de laatste jaren leed en kommer de meest kenmerkende gezellen zijn geweest van ons volk.

Vandaag is het anders. Daar is een keerpunt ingetreden. Licht schiet op aan de horizon en het zal spoedig weer volledig dag zijn over Nederland, wanneer de bevrijding wordt bevestigd door de terugkeer van de Koningin.

Het is te vroeg om reeds nu daarover te juichen, al twijfelen wij niet aan de toekomst. Het is wel tijd om ons bij deze verjaardag te bezinnen op de betekenis van de Koningin voor ons volk, opdat in de bewogen dagen, die wij doorleven, een duidelijk beeld van het koningschap, zoals wij dat in Nederland grondwettelijk bezitten, niet vertroebeld worde door de opslaning van ongecontroleerde emoties.

De Koningin is het opperste gezag in ons land. Zij is niet slechts de eerste burgeres van Nederland. Zij is meer. In onze ogen is Zij de vertegenwoordigster van Gods gezag in de Nederlandse Staat.

Daarom is de persoon van de Koningin voor ons iets onschendbaars. Wie Haar raakt, raakt Nederland. Wie Haar schendt, schendt ons volk.

Die onschendbaarheid wensen wij gehandhaafd. Daarom dient de Koningin gehouden te worden buiten de geschillen der partijen. En daarom dienen partijen of groepen van het Nederlandse volk ervoor te zorgen niet de Koningin te betrekken bij hun partij- of groepsstreven.

Wanneer in een constitutionele monarchie de Koning van zijn troon afdaalt om zich te mengen in de politiek der partijen of zich in te laten met de lagere functies van de Staat, waar in normaal bestel verantwoordelijke dienaren voor zijn aangewezen, dan opent dit de weg tot chaos. Hiervan zijn concrete voorbeelden in de moderne — gelukkig niet Nederlandse — geschiedenis aanwezig.

Wij noemen de Koningin Majesteit en wij wensen Hare Majesteit gehandhaafd door Haar onschendbaarheid. En wij houden de eerste dienaren der Koningin verantwoordelijk voor de oefening van het hoogste uitvoerende gezag.

Zo was het in Nederland — zo is het in Nederland en daar waar thans het wettig gezag van de Nederlandse Staat zetelt —, zo zal het zijn in het Nederland der toekomst.

Zo zal het zijn...... tenzij het Nederlandse volk daar verandering in brengt langs de enige weg, die daartoe openstaat: de wettige.

Het is niet waarschijnlijk, dat het Nederlandse volk die weg zal opgaan. Zolang het zich kon uitspreken, was het in meerderheid steeds tevreden met deze toestand. En het was nimmer zo eensgezind in de erkenning van het onschendbare koningschap als in de periode, die onmiddellijk aan deze oorlog voorafging.

Daarom kunnen wij aannemen, dat het volk ook vandaag nog het constitutionele koningschap wenst in Nederland en dat het met bijzondere eerbied en vertrouwen opziet naar de huidige draagster daarvan: Koningin Wilhelmina.

Wanneer ik spreek over „het volk", dan sluit ik daar vanzelfsprekend ook het katholieke deel van ons volk bij in. Het moge wellicht merkwaardig schijnen voor sommigen mijner toehoorders, maar niettemin het is gewenst om hier nog eens nadrukkelijk te constateren, dat — alhoewel er niets specifiek katholiek in de bovenomschreven opvatting van het koningschap zit — de katholieken hiermede volkomen kunnen instemmen en dat zij in waardering van het koningschap en van Koningin Wilhelmina in het biezonder niet ten achter willen staan of gesteld worden bij enige andere groep van de Nederlandse bevolking. Wie dat denkt, vergist zich en bewijst de Nederlandse saamhorigheid geen dienst.

Toen in 1918 de troon — ik zeg niet „wankelde" — maar dan toch trilde, toen trilde er ook door de katholieke gelederen van Nederland iets, dat de regimenten van Brabant en Limburg in het geweer joeg naar de plaats waar de troon stond. Indien opnieuw een dergelijk bewijs van verknochtheid aan het constitutionele koningschap nodig ware, dan twijfel ik er geen ogenblik aan of het zou geleverd worden, onverschillig de kant, waarvan de bedreiging ook kwam. In het verleden heeft het Huis van Oranje verschillende malen getoond niet vervaard te zijn voor machtige groepen, die hun eigen belang met die van Nederland vereenzelvigden ten koste van het volk. Voor dat volk kwam Oranje op en dit smeedde de hechte band tussen beiden.

Van Koningin Wilhelmina mogen wij hetzelfde verwachten en daarom is voor ons land na God op Haar onze hoop gevestigd.

En daarom danken wij God heden, dat Hij ons deze Koningin gegeven heeft. Wij bidden, dat Zijn sterkte Haar sterke, Zijn wijsheid Haar verlichte en dat onder Haar regering Nederland weder de gelukkige woonplaats moge zijn van een in God gelovend volk. Amen.

WERELD NIEUWS

EEN SCHOOLSTRIJD OP TRINIDAD.

Men schrijft ons van Trinidad:

Wij danken u voor de „Amigoe" en het wekt iedere keer in ons het verlangen: hadden wij hier in Trinidad ook zulk een fijn blad. In ons aartsbisdom is nu „schoolstrijd". Onze Directeur van Onderwijs heeft alle benoemingen van onderwijzend personeel der lagere scholen tot zich getrokken. Zodoende heeft de geestelijkheid heel weinig te zeggen in haar eigen scholen, welke zij heeft gesticht met grote offers vaak.

In Engeland zijn de bizondere scholen volkomen vrij in dat punt. Onze Aartsbisschop heeft uw Curaçao als voorbeeld gesteld van rechtvaardige onderwijsregeling. Wij hopen, dat de vrijheid mag triompheren.

Ook zijn wij blij, dat wij een gezant hebben bij de Heilige Stoel en dat Prins Bernhard bij den Paus is geweest. Wat een eendrachtige heropbouw zal dat zijn van al onze vrijheid!

Ons Klein-Seminarie gaat goed. Wij hebben 7 studenten in Trinidad. Dat zullen de eerstelingen zijn, hopen wij, van een schone oogst in de toekomst.

GEBOORTE EN DOOD IN BELGIE.

In Mei 1944, werden in bezet België 11.299 geboorten en 12.131 overlijdens geboekt. Het geboortecijfer is met 5,42 procent gestegen, vergeleken met Mei 1943. Het aantal overlijdens is met 35,84 procent gestegen.

VOOR POSTZEGELLIEFHEBBERS.

Nieuwe Belgische postzegels.

— Een besluit van den Belgischen Minister van Koloniën, dd. 29 Juli bepaalt dat 10.000 reeksen van 8 postzegels, vier van Belgisch-Congo en vier van Ruanda-Urundi, van een opdruk in rode kleur zullen worden voorzien ten voordele van het Rode-Kruis.

De frankeerwaarde der zegels is dezelfde voor beide gebieden, nl. 0,50 fr. — 1,25 fr. — 1,75 fr. en 3,50 fr. wat te samen een waarde van 14 frank uitmaakt.

De opdruk wordt tussen de twee gebieden, ieder de helft, verdeeld en bedraagt zovenhonderd frank voor de reeks van 8 zegels, zodat de prijs der 8 zegels 700 — 14 d.i. 714 Congolese frank is.

De zegels worden te koop gesteld bij inschrijvingen welke geschiedt per ondeelbare reeks van 8 zegels en zal worden gesloten zodra de 10.000 reeksen onderschreven zijn en uiterlijk tot en met 31 October 1944.

Ten einde het grootst mogelijk aantal inschrijvers te voldoen, mag de Gouverneur-Generaal ambtshalve sommige inschrijvingen verminderen, te beginnen met deze van meer dan 25 reeksen.

De inschrijving wordt tezelfdertijd in Congo in Ruanda-Urundi alsmede te New York en te Londen geopend.

Te Londen worden de inschrijvingen aanvaard Eaton Place 12, tussen 10 en 12 u. en tussen 15 en 17 u.; zij kunnen schriftelijk geschieden.

De 714 Kongolese frank per serie bedragen 24.1.0. De zegels zullen worden geleverd zodra zij verdeeld en gedrukt zijn. Men zal de inschrijvers laten weten hoeveel reeksen te hunner beschikking worden gehouden en men zal hun de zegels te Londen S.W.I. Eaton Place 12 overhandigen:

1. hetzij tegen betaling in gereed geld:

2. hetzij tegen een cheque op order van het Belgisch Ministerie van Koloniën.

3. hetzij op zicht van een ontvangstbewijs van de Bank van Belgisch-Congo, New Broad Street 39 Londen E.C. 2., waarbij wordt vastgesteld dat de verschuldigde som op rekening „457 Kolonie" van het Ministerie van Koloniën is gestort.

Er is niets te betalen op het ogenblik der inschrijving.

De bestelling kan ook onder aangetekende omslag worden uitgevoerd op risico van den geadresseerde tegen een cheque of postmandaat op orde van het Belgisch Ministerie van Koloniën. De inschrijvers worden te dien einde verzocht naam en adres te vermelden.

Wij ontvingen

„De Passaat" van October biedt weer van allerlei. De foto's schijnen het nu ook beter te doen. Het nieuws omtrent de werknemers van de C.P.I.M. neemt natuurlijk een voorname plaats in. De redevoering van Directeur Ir. Jan Noorduyn, gehouden in de club Asiento ter gelegenheid der oversteek van de Nederlandse grens door de Geallieerden, is o. a. opgenomen.

Er wordt thans reclame gemaakt om ideeën omtrent verbeteringen en nieuwigheden in het bedrijf in te zenden. De Kaleidoscoop is leuk, doch men moet de personen kennen die afgebeeld worden en dat zullen misschien alleen degenen, die in dezelfde afdeling als de betrokkenen zitten, met uitzondering misschien van Dr. De Hartog wiens taak ook duidelijk aangegeven is.

Interessant is de fotoreportage van de Bazaar, welke door het Comité Nederland gegeven werd en zulk een succes was. Mededelingen, verslagen, gedichten enz., vullen dit nummer.

Wij missen evenwel nog een rubriek van ingezonden stukken. Wanneer zal men de lezers hun meningen laten zeggen. De foto op de achterzijde — van de Seroe Blandan — met zijn interessante 103 meter hoge kop is erg aardig genomen.

Kerkberichten

Week van 8 Oct. t/m 14 October.

Zo.: 17e Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag.

Di.: H. Ludovicus Bertrandus O.P.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

ST. ANNA-KERK. CATHEDRALE

Otrabanda

Pastoor: M.v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis.
meisjes.
19.— Lof.

Weekdagen:

H. Missen om 5.30, 6 en 6.30 uur.
Do.: 7.— Congregatie voor de
19.— Lof.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Octobermaandoefeningen.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor C.D.v.d. Looy O.P., spreekuren: 8 uur en 19.45 uur. tel. 2170.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Lof.
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: 6.30 H. Mis en Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elfe O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Plechtige Hoogmis, gezongen door het Nederlands Mannenkoor ter gelegenheid van de Portugese Onafhankelijkheidsdag.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Octobermaandoefeningen.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Lof.
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Julcio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367

spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

5.— H.Mis.
Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba,

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34: spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30. Zaterdags al leen van 8 — 9 uur.
Biechten: Alle weekdagen 's morgens na de H.Mis.
s'Middags om 15.30 uur.
s'Zaterdags en Donderdags voor eerste Vrijdagen van 15.30 uur af.

Zondag.

5.— H. Mis.
6.30. H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.
19.— Lof met Rozenhoedje.

Weekdagen.

6.30 H. Mis.
Do: 19.— Sacramentslof.